

მწვანე ალტერნატივას შენიშვნები და კომენტარები ქ. ზუგდიდში ცემენტის საწარმოს მშენებლობის და ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიშზე

1 მარტი, 2021

წარმოგიდგინებ მწვანე ალტერნატივას შენიშვნებს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ვებ გვერდზე განხილვისათვის [გამოქვეყნებულ](#) ქ. ზუგდიდში შპს „კოლხეთი-ცემენტის“ ცემენტის საწარმოს მშენებლობის და ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიშზე.

1. განსახილველი საქმიანობის სკოპინგის ანგარიში პირველად 2020 წლის წლის 14 ივლისს [გამოქვეყნდა](#). 2020 წლის 30 ივლისს კი ქ. ზუგდიდში, შოთა მესხიას ზუგდიდის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტის ეზოში დაგეგმილი იყო შპს "კოლხეთი ცემენტის" ცემენტის საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიშის [საჯარო განხილვა](#). განხილვაზე მისულებმა ერთ-ერთი ადგილობრივისგან შევიტყეთ, რომ შეხვედრა არ ჩატარდებოდა. როგორც გაირკვა, სამინისტრომ 2020 წლის 30 ივლისს (საჯარო განხილვის დღეს) გააუქმა საჯარო განხილვა და საკუთარ ვებ-გვერდზე გამოაქვეყნა საჯარო [განცხადება](#) აღნიშნულის თაობაზე.

გამოქვეყნებულ განცხადებას თან ერთვის შპს "კოლხეთი ცემენტის" დირექტორის - რუბენ გახარიას [წერილი](#), რომელშიც აღნიშნულია რომ შპს-მ ვერ მოახერხა რამდენიმე საკითხის განხილვა და ამიტომ ითხოვდა საჯარო განხილვის გადადებას. ეს მოთხოვნა სამინისტრომ დაუყოვნებლივ დააკმაყოფილა და გამოაქვეყნა განცხადება საჯარო განხილვის თაობაზე.

საგულისხმოა, რომ სამინისტროს გადაწყვეტილება საჯარო განხილვის გაუქმების შესახებ იყო უკანონო და არ ეფუძნებოდა არცერთ სამართლებრივ ნორმას. საჯარო განხილვაზე ხდება წარდგენილი დოკუმენტის განხილვა და განხილვას წარმართავს სამინისტრო. გაუგებარია, რა ვაგშირი ჰქონდა საჯარო განხილვასთან შპს-ს მიერ „რამდენიმე საკითხის განხილვას“. თუკი, კომპანია გეგმავდა წარდგენილ დოკუმენტებში რაიმე ცვლილების შეტანას ეს შეიძლებოდა გამხდარიყო მხოლოდ წარდგენილი განცხადების გახმობისა და ახალი განცხადების წარდგენის, მაგრამ არა საჯარო განხილვის გადადების საფუძველი.

2. როგორც ადგილზე გასვლის შედეგად გაგარკვიეთ შპს „კოლხეთი ცემენტს“ არა თუ დაგეგმილი, არამედ თითქმის უკვე დასრულებული აქვს საწარმოს მშენებლობა. აღნიშნულის შესახებ ცნობილი იქნებოდა სამინისტროსთვისაც, თუკი საჯარო განხილვის შესახებ განცხადებებს კანონით დადგენილი წესით გამოაქვეყნებდა პროექტის განხორციელების ადგილზე. ასევე, ამ ფაქტის შესახებ სამინისტროსთვის ცნობილი უნდა ყოფილიყო არაერთი მედია-სიუჟეტის საშუალებით.

აღნიშნულის გათვალისწინებით, გაუგებარი იყო რატომ აგრძელებდა სამინისტრო შპს "კოლხეთი ცემენტის" მიერ წარდგენილი განცხადების განხილვისათვის მიმდინარე ადმინისტრაციულ წარმოებას.

3. როგორც ადგილობრივებმა ჩვენთან შეხვედრის დროს ისაუბრეს, მას შემდეგ, რაც ქარხნის უკანონო მშენებლობის შესახებ შეიტყვეს, არაერთხელ გააპროტესტეს ეს ფაქტი, თუმცა ადგილობრივი მთავრობიდან არანაირი რეაგირება არ მომხდარა. მოსახლეობის თქმით, ქ. ზუგდიდის და ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის სოფლის მაცხოვრებლები მუდმივად განიცდიან ზეწოლას კომპანიის წარმომადგენლების მხრიდან. მოსახლეობის აქციაზე წასვლის ან მათი აქტივისტებთან შეხვედრის შემდეგ, კომპანიის წარმომადგენლები სტუმრობენ მათ და შანტაჟის თუ მოქროთავის გზით აიძულებენ აღარ გააპროტესტონ ქარხნის მშენებლობა. გარდა ამისა, ადგილობრივებს ეუბნებიან, რომ ქარხანა მაინც აშენდება, რადგან ძალიან ბევრი ფული დაიხარჯა, დემონტაჟი არ მოხდება და კომპანია მხოლოდ ჯარიმის სახით ეცდება გამოასწოროს სიტუაცია და ნებართვა მაინც აიღოს.

4. ზემოაღნიშნულის შესახებ მწვანე ალტერნატივამ აცნობა სამინისტროს და მოითხოვა შეწყვეტა შპს "კოლხეთი ცემენტის" ცემენტის საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის განცხადების განხილვისათვის მიმდინარე ადმინისტრაციული წარმოება; მოახდინა შესაბამისი რეაგირება საწარმოს უკანონო მშენებლობის ფაქტზე; დაავალდებულებინა კომპანიისათვის გარემო პირვანდელ მდგომარეობამდე აღდგენა; და მიემართა შესაბამისი სტრუქტურებისათვის უკანონოდ აშენებულ ობიექტზე სკოპინგის დასკვნის თაღლითობის გზით მოპოვების მცდელობის ფაქტთან დაკავშირებით.

მწვანე ალტერნატივას საჩივრის საფუძველზე ჩატარდა საწარმოს ინსპექტირება. გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტმა შეადგინა სამართალდარღვევის ოქმი, რომლიც განსახილველად გადაეგზავნა ზუგდიდის რაიონულ სასამართლოს. კომპანიის მიმართ საჯარო უწყებისა და საზოგადოების მოტყუების გზით სკოპინგის დასკვნის მოპოვების მცდელობის გამო არანაირი საჩქცია არ გატარებულა.

5. და აი, 2021 წლის 4 თებერვალს შპს „კოლხეთიცემენტის“ დირექტორმა კვალავ წარადგინა სამინისტროში სკოპინგის ანგარიში და მოითხოვა წარდგენილი დოკუმენტის განხილვა - ზუსტად ისე, როგორც კომპანია ადგილობრივ მოსახლეობას „პირდებოდა“. სამინისტრომ კი გაუგებარი საფუძვლით დაინყო ადმინისტრაციული წარმოება ცემენტის საწარმოს **მშენებლობის** და ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიშის განხილვისათვის.

აღსანიშნავია, რომ გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი არ ითვალისწინებს უკანონოდ დაწყებულ (თუნდაც დროებით შეწყვეტილ, მაგრამ მიმდინარე მშენებლობის) საქმიანობაზე გადაწყვეტილების მიღების შესაძლებლობას.

კოდექსის 47-ე მუხლი ითვალისწინებს გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გარეშე მიმდინარე საქმიანობის გაგრძელების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების შესაძლებლობას; თუმცა, კოდექსის თანახმად, ეს შესაძლებლობა მხოლოდ იმ საქმიანობებს შეეხებოდა რომელთა განხორციელებაც 2015 წლის 1 ივნისამდე დაიწყო. გარდა იმისა, რომ ასეთ შემთხვევებში გადაწყვეტილების მიღება სულ სხვა პროცედურის საფუძველზე ხდებოდა (მზადდებოდა ეკოლოგიური აუდიტის ანგარიში და მიმდინარე საქმიანობით გამოწვეული გარემოზე ზემოქმედების შერბილების ღონისძიებათა გეგმა-გრაფიკი), მიმდინარე საქმიანობის გაგრძელების უფლების მისაღებად სამინისტროსათვის მიმართვის შესაძლებლობით სარგებლობის ვადა 2019 წლის 1 ივნისს ამოიწურა.

ყოველივე აღნიშნულის გათვალისწინებით, სამინისტროს არც უნდა დაეწყო ადმინისტრაციული წარმოება წარმოდგენილი დოკუმენტაციის საფუძველზე, ვინაიდან საქმიანობა არ ხვდება გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის რეგულირების ფარგლებში. რაღა თქმა უნდა, **წარმოდგენილ სკოპინგის ანგარიშზე შეუძლებელია გაიცეს დადებითი დასკვნა.**